

ترجمه جدید کتاب «شیعه در اسلام»
(مکاتبات علامه طباطبائی با پروفیسور
هانری کریغ) با مشارکت مجمع جهانی
اهل البیت (ع) توسط رابریانی فرهنگی
ایران در رم به زبان ایتالیایی منتشر شد.
اصل این کتاب به زبان فارسی و توسط
انجنمن فلسفه و حکمت تهران و با
مقدمه غلامرضا اعوانی چاپ شده بود.
که ترجمه آن به زبان ایتالیایی از پارسال
در دستور کار رابریانی فرهنگی ایران
قرار گرفت. مترجم این کتاب، علیرضا
جلالی و مونا رضوان و ویراستار آن
ایمان منسوب بصیری است. این کتاب
بابترا یک هزار نسخه توسط انتشارات
عرفان و با قیمت پشست جلد ۱۷۵/۵۰
یورو در ماه نوامبر سال ۲۰۱۴ چاپ و
توزیع شد.

**بررسی فقهی زیارت
از منظر مذاهب اسلامی**

در اسناد معتبر حدیثی
تست علی مرتضی
پروفسور و روحانیوارت و مدیر فقهی اداره احوال
ایران

**بررسی فقهی
زیارت**
از منظر مذاهب اسلامی

پژوهشکده حج و زیارت و مرکز
فقهی ائمه اطهار در نشست مشترک
با حضور خدایتعالی‌نظر از محققان و
نویسندگان برجسته حوزوی بررسی
فقهی زیارت از منظر مذاهب اسلامی
خواهد پرداخت. این نشست علمی
با حضور تجم‌الدین مروج طبسی
به‌عنوان نظریه‌پرداز اول و محمد
امین پورامینی به‌عنوان نظریه‌پرداز
دوم برگزار خواهد شد. این نشست
پنجمین ۱۳ آذرماه از ساعت ۱۰ تا ۱۲
صبح در شهر، میدان معلم، مرکز
ائمه اطهار برگزار خواهد شد.

«برهان وجودی در اندیشه
اسلامی» بررسی می شود

برهان وجودی^۲م
اندیشه اسلامی

دومین جلسه نشست برهان وجودی در اندیشه اسلامی به پیتشنینگ ۱۳ اردیبهشت در سالن اجتماعات مجمع علمی حکمت اسلامی برگزار می‌شود. این نشست علمی از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۱ در سالن اجتماعات مجمع علمی حکمت اسلامی برگزار خواهد شد. جواد سلیمانی امیری، علی شیر و علی افضلی از سخنرانان این نشست هستند. دبیری علمی هم بر عهده محمدجعفری است. این نشست علمی در سالن اجتماعات مجمع علمی حکمت اسلامی واقع در خیابان ۱۹ دی، کوچه ۱۰، فرعی اول سمت چپ، پلاک ۱ برگزار خواهد شد.

«تفسیر اهل بیت» منتشر شد

تفاهیر

دفتر نشر فرهنگ اسلامی
معاونت فرهنگی و ارتباطات
پلاک ۱، خیابان ولیعصر، تهران ۱۹۵/۴
تلفن: ۸۸۰۰۳۷۲۰ - ۸۸۰۰۳۷۲۱
www.farhang.gov.ir

دومین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «تفسیر اهل بیت (ع)» از سوی پژوهشکده تفسیر اهل بیت (ع) به صاحب‌امتیازی پژوهشگاه قرآن و حدیث با هفت مقاله علمی منتشر شد. در این شماره در قرآن، «دختری در محراب: مطالعه تطبیقی شخصیت حضرت مریم (س)» برخی مقالات این شماره را تشکیل می‌دهند. دومین شماره دو فصلنامه علمی - تخصصی تفسیر اهل بیت (ع) با قیمت پنج هزار تومان منتشر شده است.

اندیشه سیاسی شهید مدرس در گفت‌وگو با رضا عیسی‌نیا

عدالت‌خواهی عامل مخالفت مدرس با رضاخان بود

امروز سالروز شهادت سیدحسن مدرس است

سجاد صادقان | ۱۰ آذر در تقویم به‌عنوان «روز مجلس» ثبت شده است. روزی که پیش از آنکه به دلیل وجود خود مجلس چنین نامی گرفته باشد، به دلیل شهادت سیدحسین مدرس به این نام نامیده شده است. رضا عیسی‌نیا استادیار و عضو هیات علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در گفت‌ووی پیش رو ضمن بیان برجستگی‌های اندیشه سیاسی مدرس، زمینه‌های این اندیشه را در درگیری‌ها و مخالفت‌های او با رضاخان بررسی می‌کند. این استاد دانشگاه در این گفت‌وگو از سه اصل یاد می‌کند که می‌توان آن را به خوبی در اندیشه سیاسی مدرس کشف کرد: از عیسی‌نیا پیش از این کتاب «اندیشه سیاسی شهید مدرس» منتشر شده است.

حکومت نکرد می توان با او درگیر شد. البته منظور از قانون اساسی مشروطه همان قانونی است که مورد تأیید اسلام است و بر این فقیهان با اسلام نظارت دارد. در دیگری شهید مدرس و رضاخان - که پس از آن متجرب به تبعید مدرس می شود- تبیین اصل عینیت دین و سیاست را جدایی ناپذیری دانستند. اختلافی که با وجود این، برای ایشان خواستار اجرای احکام اسلامی می گردید. در جمهوری رضائیان نیز می کند بر همین اساس است. او می گوید که با اصل جمهوری مخالف نیست و این مبتخار صدر اسلام هم وجود داشته است اما علت مخالفت مدرس به این دلیل است که این جمهوری را کاذب و وسیله ای برای اجرا نکردن قانون اساسی می داند.

اصل سوم چگونه تبیین می‌شود؟

سومین اصلی که می‌توان درباره ردگیری‌های مدرس با پهلوی اول به آن اشاره کرد، اصل مؤزنه علمی است. مدرس این اصل را درباره سیاست داخلی و سیاست خارجی مطرح می‌کند. تبعات و پیامدهای این اصل بعدها با عناوین «وصورت بندی دیگری در دوران مصدق تحت عنوان «وازنه منفی» و در جمهوری اسلامی با عنوان «نه شرقی نه غربی» شکل می‌گیرد. براساس اصل مؤزنه علمی هر دولتی که بخواهد در امور مملکت مداخلت کند، آن دولت را به کشور راه نمی‌دهیم و باعث می‌شویم یک توازن علمی را نسبت به همه کشورها بر اعانت کنیم. براساس همین اصل است که مدرس با قرار داد ۱۹۱۹ و وثوق الدوله مخالف می‌کند. به عبارت بهتر این توازن باعث می‌شود هر کشور بتواند خودش برای خودش تصمیم بگیرد.

امروز را به عنوان روز مجلس نیز خوانده‌اند. حضور مدرس به عنوان یک نماینده مجلس و رابطه او با این نهاد چگونه بوده‌است؟

شهید مدرس از دوره دوم تا ششم در مجلس شورای ملی حضور داشت. زمانی که دارای شهید مدرس در این مجلس بود دوره نمایندگی بررسی می‌شد. معلوم می‌شود که او تنها ۳۶ ریال سرمایه دارد. میلییست مشنار مالی خود را دارد. ایران که آمریکایی است درباره مدرس از صفت ساده‌زیستی استفاده می‌کند.

زمانه که می‌خواهیم از اندیشه سیاسی شهید مدرس صحبت کنیم اولین نکته‌ای که به ذهن می‌رسد، جدایی ناپذیری دین و سیاست در دیدگاه او است. این موضوع به عنوان یکی از اصول درگیری‌های مدرس با پهلوی اول می‌تواند مطرح شود؟

دقیقاً. این موضوع اصل دوم است. اصل دومی که در فلسفه درگیری‌های شهید مدرس و پهلوی می‌توان بیان کرد بحث عینیت دین و سیاست است. به عبارتی می‌توان نام این اصل را جدایی‌ناپذیری دین و سیاست گذاشت. در تمام دغدغه‌های شهید مدرس اجرای احکام اسلامی است. شهید مدرس درباره این اصل می‌گوید که از عراق راهی ایران بوده و در نزدیکی‌های کرمانشاه می‌بینید که عده‌ای از غربی‌ها مشغول حفاری هستند. مدرس شب را در آنجا می‌ماند و می‌گوید است احوال آنها چگونه است؟ دین غربی‌ها به راه‌ها با سیاست است اما با گوناگونی تلقین کرده‌اند و او برآورداند که دین‌مان را از سیاست جدا کنیم. او معتقد است اگر ایران می‌خواهد نجات پیدا کند تنها راه آن ورود دینستین به صحنه سیاست است. به عبارت دیگر کسانی که وارد عرصه سیاست می‌شوند باید دغدغه اجرای احکام اسلامی را داشته باشند. اگر اجرای احکام اسلامی را دنبال کنند آنگاه مشکل ایران حل می‌شود.

مسئله‌ای که در اینجا مطرح می‌شود این است که اصل عینیت دین و سیاست از نظر شهید مدرس چگونه در عصر مارخ می‌دهد؟

اگر بخواهیم رفتار شهید مدرس را دنبال کنیم ایشان می‌گوید ما در حوزه اندیشه سیاسی دو زمان داریم: زمان اول زمانی است که حاکم از طرف خداوند - معصومین - منصوب شده است؛ که ما در آن دوران حضور نداشته‌ایم. زمان دوم عصر غیبت و عدم وجود معصومین است؛ در اینجا حاکم یعنی منصوب از جانب ملت است. یعنی وظیفه حاکم اجرای مسدوری است. که ملت به او می‌دهد. این دستور به حاکم از دیدگاه شهید مدرس از طرف قانون اساسی داده می‌شود. به عبارتی ایشان می‌خواهد اصل عینیت دین و سیاست را در پرتو قانون اساسی مشروطه اجرا کند. یعنی چون پهلوی اول مجری قانون اساسی مشروطه نیست مدرس با او در گیر می‌شود. مدرس تأکید می‌کند زمانی که پادشاه مملکت بر اساس قانون اساسی

درباره تصویر مدرس روی ۱۰ تومانی

اسکناسی که امام^(ع) طرح آن را تأیید

به مناسبت میلاد رسول اکرم(ص) و ولادت امام جعفر صادق(ع) بانک مرکزی تصمیم به چاپ اسکناس ۱۰۰ ریالی با طرح تخصصی ایرانی گرفت که در یک طرف آن امامی خارجی می باشد و در طرف دیگر تصویر شهید سید حسن مدرس(ع) نقش بسته بود. حضرت امام خمینی(ع) با یک حکمی به بانک مرکزی، موافقت خود را با این امر، اعلام کردند: «بسم الله تعالی» و این اسکناس که [پیر] اولین که در ایران به طرح امام خمینی(ع) است، مورد تمایض در رژیم منحوس پهلوی باب شد و دانشور محنت فرماید ایشان را، روح الله الموسوی الخوئی صهیغه امام، ۱۹، ص: ۴۳۱)

اندیشه

اجازه دهید به عنوان سوال اول از این منظر
وارد اندیشه سیاسی شهید سید حسن
مدرس نشویم که ایشان در دوره پایانی
زندگی سیاسی خود بارها خان پهلوی از زمانی که سردار
سپه (وزیر جنگ) است تا زمانی که خود را به عنوان شاه
ایران معرفی می کند، درگیر است. اندیشه سیاسی مدرس
در این دوران را چگونه می توان تبیین کرد؟

درباره درگیری شهید مدرس و پهلوی اول به سه اصل می‌توان اشاره کرد که به نظر می‌رسد با همین اصول می‌توان اندیشه سیاسی مدرس را نیز تبیین کرد.

اولین نکته‌ای که در رابطه با عوامل درگیری شهید مدرس با رضاخان باید گفت این است که براساس آنچه دانش‌پیش از امام خمینی (ره) در تاریخ معاصر ایران اتفاق افتاده، اکثر مجتهدان و مراجعی که در حوزه ولایی و سیاست وارد شدند، نظام جابگیرین - همچون ولایت فقیه - نداشتند و حداقل معطوف به مشروطه بودند. با این تفاسیر اولین اصل که نزد شهید مدرس مطرح می‌شود، اصل عدالت‌خواهی است.

در بررسی چستی عدالت و چگونگی ورود شهید مدرس به مبارزه با رضاخان می‌توان گفت شهید مدرس به‌عنوان یکی از پنج نفر فقهای ناظر بر قوانین، وارد مجلس شورای ملی می‌شود و در همین زمان تغییر رضاخان از سردار سپه به شاه را مخالف این اصل تشخیص می‌دهد. ایشان معتقد بود که ایران برای همه ایرانیان است و این موجب راز زیر اصل عدالت خواهی مطرح می‌کند.

مدرس معتقد است که تعریف عدالت؛ یعنی اینکه هر
پژیری سر جای خودش باشد. با این تعریف پس ایران
برای همه ایرانیان است و همه باید برای ایران خدمت
کنند و در جای خود قرار گیرند. بنابراین براساس اجرای
همین اصل است که شاهد اولین درگیری شهید مدرس
و رضاخان هستیم.

به گونه‌ای می‌توان گفت بحث اصلی درباره این اصل براساس قرار نگرفتن رضاخان در جای خود است؟

درگیری شهید مدرس با رضاخان دقیقاً بر اساس همین است که او در جای خود قرار ندارد. در زمان استیضاح سردار سپه در مجلس شهید مدرس نطق مهمی دارد که مویده همین اصل است.

او می گوید که ما دو نوع شمشیر داریم؛ شمشیر پولادی و شمشیر مرصع. با شمشیر پولادی به جنگ می روییم و از شمشیر مرصع برای رژه و موارد تزئینی استفاده می کنیم؛ شمشیر مرصع شمشیری نیست که بتوان با آن به جنگ رفت. با این تمثیل مدرسه سعی دارد به رضاخان بفهمانند جایگاه او در مقام سردار سپه هیچ مشکلی ندارد اما مشکل از زمان شروع می شود که رضاخان تصمیم می گیرد شاه ملوک شود.

شهید مدرس براساس اصل عدالت خواهی و تشخیصی که از مصادیق این اصل داشت جایگاه رضاخان را در اندازه پادشاهی نمی دید و به همین دلیل با او به مخالفت برخاست.

این مسأله‌ای است که در روز استیضاح رضاخان نیز به آن اشاره می‌کند که رضاخان را به عنوان سردار سپه قبول دارد اما به عنوان پادشاه نه.

آگهی اخراج

نظر به اینکه پرونده خانم دکتر شیفته وحیدی فرزند حسین به شماره شناسنامه ۱۷۷۳ و عضو هیات علمی مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی شهدای تجریش در هیات بدوی رسیدگی انتظامی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی مطرح و رای اخراج ایشان صادر گردیده است. لذا براساس مقررات به نامبرده ابلاغ می گردد. چنانچه در ایران سکونت دارند ظرف مدت یک ماه و در صورت سکونت در خارج از کشور ظرف مدت دو ماه مراجعه و یا دفاعیه خود را کتبا به معاونت آموزشی این دانشگاه واقع در بزرگراه شهید چمران، اوین، جنب بیمارستان آیت الله طالقانی، ساختا شماره ۱ طبقه پنجم تحویل و رسید دریافت دارند و در غیر این صورت پس از مهلت مقرر رای اخراج مذکور قطعی و حکم اخراج صادر خواهد شد.

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

م/الف ۵۵۵۳

طلبه زیستن

دشواری‌های پژوهش در زندگی طلبگی

وقتی یک طلبه یا کسی از نهاد روحانیت روی زندگی طلبگی مطالعه کند، امری است در حالی که ما که خارج از این نهاد باید تلاش بیشتری برای مشروعیت بخشیدن خود بکنیم. بنابراین ما به معترضین می‌گیریم که شما با موضوع طلبگی آشنایی و این اهمیت موضوع را بیشتر می‌کنند. می‌گویند تجربه‌ای داشتیم و یکی از محققان کار تحقیقاتی‌اش را به ما نشان داد و گفت

خارج از کشور می‌توانیم پیش‌بینی کنیم که چه اتفاقی در ایران می‌افتد یا صیانت گفتن که دوره استعمار گذشته و ما اکنون بهتر از شما می‌گوییم که در حوزه‌های مختلف در ایران چه اتفاقی می‌افتد من می‌گویم زندگی می‌کنیم، لازم نیست شما را مطلع کنید. اما بعدا که فکر کردم متأسفانه هنوز ما بسیاری از کارهای تحقیقاتی خوب در غرب صورت می‌گیرد. من در دانشگاه، درس اندیشه‌های متفکران مسلمان را تدریس می‌کنم و هنوز ما بهترین زندگی‌نامه‌ای که درباره سیدجمال‌الدین اسدآبادی شده، اثر لویی ماسینیون است. در نتیجه در بسیاری از حوزه‌ها ما کمالات یافت که بهترین مطالعات اسلامی در خارج از ایران و کشورهای انجام شده است. مفهوم «سبک زندگی» مفهومی مدرن و ناشی از دو است. در دوره جدید، کنشگر به وجود می‌آید و سوژه با حق انتخابی می‌تواند یک سبک زندگی را انتخاب کند. حالا آیا ما می‌توانیم از قدیم برای بررسی مفاهیم جدید استفاده کنیم؟ چون مطالعات قدیم است اما در مطالعات توصیفی جدید، طلبه جدید امکان انتخاب شغل یا اینها باعث می‌شود ما در مطالعات جدید از مفهوم سبک زندگی استفاده

دیده نشدن حوزه به عنوان منغیر مستقل

حوزه علمیه ارائه شده است. تلقی کلاسیک
علمیه با مطالعه مردم‌شناسی از وضعیت
تعدادی از طلبه‌ها به صورت تطبیقی، از لحاظ
دچار مشکل می‌شود. اگر قرار است تلقی
از این موضوع داشته باشیم نباید با زندگی
در حوزه این موضوع اجرا شود. تلقی کر
بر اساس ایده‌های برخی افراد مانند شهید
و مرحوم شریعتی آمده اما همان موقع هر
حوزه علمیه بوده است. بررسی زندگی چندین طلبه که جایگاه
بجایگاه هم ندارند خود در این کتاب جای تامل است. تلقی کلاسیک م
واقعیت زندگی طلبگی مغفول واقع شود و تلقی بسیط و چارچوب‌دار
در حوزه علمیه روایت نشود. دو گانه سنتی و مدرن از گذشته‌ها
وجود داشته است و این تلقی فقط محدود به دوره فعلی نباشد. شهید
به دلیل همین فضا نمی‌تواند در فضای سنتی بماند و به دانشگاه می‌آید.
حوزه، دو گانه‌های بیشتری از دو گانه‌های سنتی و مدرن داریم و در خود در
سنتی هم دو گانه‌های زیادی مشاهده می‌شود. اغلب مطالعات اجتماعی
تحولات در حوزه روحانیت و حجاب داشته، متغیرهای مستقل دیگری را
علمیه بررسی کرده است در حالی که گاهی خود حوزه علمیه متغیر مستقل
و روی تحولاتی در بیرون حوزه تاثیر گذاشته است اما این موضوع در ک
نمی‌شود. ما اکنون با انبوهی از مطالعاتی مواجه هستیم که موضوعش این
فضای مجازی یا جامعه‌چه می‌کند؟ در حالی که در فضای مجازی یا جامعه‌چه می‌کند؟
مجازی چه می‌کند؟ امروز بازسازی خانواده‌های گسترده در شبکه‌های
مانند و اپ، خانواده بزرگ را در فضای مجازی بازسازی کرده است.

آگهی مزایده

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب در نظر دارد بوفه‌های خود را در سه ساختمان از طریق مزایده عمومی به اشتغال حقیقی یا حقوقی ذیل‌صلاح و واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان مذکور می‌توانند با واریز مبلغ ۳۵۰ هزار ریال به حساب سیبا شماره ۰۱۰۵۰۵۵۶۶۰۰۵ نزد بانک ملی شعبه صادقیه با شناسه پرداخت ۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۵۵ جهت دریافت اسناد مزایده از ساعت ۱۴ الی ۱۶ به آدرس خیابان شریعتی - دوره‌ای قلعهک - کوچه پیراجا - بلوار آینه - نشکلیخ غربی - پلاک ۱۶ امور حقوقی مراجعه نمایند. دانشگاه در رد قبول پیشنهادات مختار است و هزینه درج آگهی به عهده برنده مزایده خواهد بود. مهلت تحویل مدارک و دفتر حراست واحد از تاریخ درج آگهی به مدت ۱۰ روز کاری می‌باشد.

روانشناس آزاد اسلامی واحد تهران غرب

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان با عنایت به مجوز اخذ شده در نظر دارد بخشی از فعالیت‌های نظامی و خدماتی خود را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید. علاقه‌مندان به شرکت در مناقصه می‌توانند از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز جهت کسب اطلاعات بیشتر و ارائه پیشنهاد قیمت در ساعات اداری به واحد تدارکات دانشگاه مراجعه نمایند.

روابط عمومی دانشگاه

آدرس: لاهیجان- خیابان کاشف شرقی- انتهای خیابان شقایق- مجتمع دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان- واحد تدارکات

تلفن: ۰۱۳۴۲۲۲۶۰۱